

PAULUSDEBAT

Onder leiding van Maarten 't Hart
tussen Fik Meijer en Willem van Hoorn
27 januari 2013 – Pauluskerk Oegstgeest – 15.30 uur

STELLINGEN
door
Willem van Hoorn

Uit: *GOD = OP. Paulus, profeet van de apocalyps. Een niet-christelijk commentaar op zijn brieven*,
Uitgeverij Parthenon, verschijnt voorjaar 2013

HET PAULINISME VAN DE JOOD PAULUS

1. Paulus (ca. 10 - ca. 63 na Chr.) was een joodse Schriftgeleerde die een nieuwe joodse sekte in het leven heeft geroepen: het Paulinisme.
2. Zijn 7 echte brieven vormen niet de zogenaamde “Oudste christelijke geschriften.” Deze brieven maken dus geen deel uit van het Nieuwe Testament.
3. Paulus heeft nooit christenen vervolgd en zich niet bekeerd van het Jodendom tot het christendom, om de eenvoudige historische reden dat het christendom nog niet bestond rond 32 van onze jaartelling.

DE BRIEVEN

4. Paulus' idool is de mythische Jezus die door hem mystiek beleefd is in een openbaring van JHWH.
5. De grote betekenis van de *parousia* bij Paulus wordt in de christelijke receptiegeschiedenis nagenoeg genegeerd.
6. Op zijn reizen heeft Paulus het voortdurend over deze parousia of blijde inkomste van zijn heer op de laatste dag, bij het einde der wereld of de apocalyps. Hij heeft het nooit over de stichting van het christendom.
7. De brieven moeten dus niet gelezen worden vanuit de latere evangeliën, maar enerzijds vanuit de Tenach en anderzijds vanuit mogelijke, beperkte Griekse filosofische en ethische invloeden.

VERHOUDING TUSSEN DE BRIEVEN VAN PAULUS EN PAULUSVERHALEN IN DE HANDELINGEN DER APOSTELEN *

- ⊗ Als Handelingen en Paulus met elkaar overeenstemmen: behoud de inhoud.
- ⊗ Als Handelingen iets toevoegen aan Paulus, maar binnen de theologie van Handelingen: zet het toegevoegde dan tussen haakjes en weeg het zorgvuldig.
- ⊗ Als Handelingen een gegeven heeft dat we niet eerder bij Paulus vinden: laat het weg.

* Ontleend aan: *In search of Paul. How Jesus' Apostle opposed Rome's Empire with God's Kingdom*, J.D. Crossan & L. Reed, SPCK 2005.